

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz borítva: Félévre 3 kor. 50 fill. Egy hónap 50 fill.	Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos: Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.	Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2., telefon-száma: 124.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN: Évesre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50 fill. Fél évre 7 " Egy hónap 1 " 2
---	--	--	--

FELHÍVÁS!

A hadügyminiszter, a magyar honvédelmi miniszter és az osztrák honvédelmi miniszter, az egész fegyveres erőre kiterjedő önkéntes hadsegélyezés központi hatóságaként Budapest és Bécsben egy-egy

Hadsegélyező
hivatalt szervezett.

E hivatalok vezetésére egy-egy magasabb rangú táborszó van rendelve, munkaköre kiterjed az önkéntes segélynyújtás minden nemére. Kivételt képez ez alól a beteg- és sebesültápolás, a mely teljesen kizárólag külön szervezetekkel bír (vörös kereszt egyesület) valamint a behívott katonák családtagjainak segélyezése, a mely a törvény alapján eszközölhető. E hivatalok egyúttal az önkéntes segélynyújtás központi iudakozódó helyei is.

Ezek alapján felszólítanak mindazok az egyének, egyesületek, bizottságok stb. a melyek az elmondottak értelmében a hadsegélyezés terén közreműködni óhajtanak, hogy a cs. és kir. hadügyminiszterium hadsegélyező hivatalához (Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegsministeriums Wien IX-3, Schwarzspernerstrasse 15.) illetőleg a m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyező hivatalához (Budapest IV. Váci utca 38. sz.) forduljanak.

E hivatalok mindegyike elfogad pénzáradmányokat a segélynyújtás bármilyen céljaira, ezeket haladéktalanul eljuttatja rendelkezésük helyére. Gyűjtenek mindenféle adományokat a háborúban elesett vagy a hadi téradalmak következtében elhalt harcosaink özvegyei és árvái számára, ugyancsak gyűjtik a harcmezőn álló katonáinknak szánt adományokat és egyáltalában oda törekednek, hogy a segélynyújtás minden módját elősegítsék és szervezzék.

Szent István napja. Szent István király emlékét igaz kegyelettel ünnepelte ma Makó város katolikus közössége. Az isten háza megtelt ajátos hívőkkel, kik buzgón imádkoztak harcban levő katonáink érdeke és győzelméért. Bucsun is volt nálunk Szent István napja alkalmából, de most igen csendes volt, mert a rendőrség Kayser Lajos plébános kérelmére nem engedélyezte a bucsun sem a Lacikonyhákát, sem az Ivóátraktat.

A háboru lavinája.

Verjük a szerbet, oroszot és a franciát.

Japán ellenünk.

Meghalt a pápa.

Makó, aug. 20.

A világháboru területe szinte minden nappal nagyobbodik. Ma már Japán is ultimátumot küldött Németországnak. Nem lehet kétség benne, hogy a német kormány szó nélkül visszautasítja a különben is erőszakosan előragasztott irigyet, mellyel a japán ultimátumát indokolni akarja.

Nem baj, ha ekként mozdult is meg a keleti kis csarva-csapat. Az ő mozgólódátuk a világ tulajdonán nekünk nem árthat s az európai csatáértre mi hatással se lesz. A döntő háboru itt, Európában dől el. Sokkal hamarabb, mint a hogy a japánok bármilyen fúrge lábakkal is Európát elérnek.

Mert nincs nap, hogy a mi győzelmünkről ne hozna hírt a táviró. Győz a német szövetségesek a belgák és a franciák ellen, meg verjük a szerbet és a muszka hadakat. Szerbiában alig néhány nap kell a az ország a miénk.

A mai nap hírei a következők:

Egymást ölik a szerbek.

Megbízhatónak látszó jelentés szerint a szerb hadvezetőség hétszáz szerb katonát kivégeztetett, mert ezek több szerbiai falu lakosságát kifosztották.

Győzelmünk az orosz-lengyel határon.

A Kurrier Lowowski jelenté Lembergől: A Zalosce orosz-lengyel határvárosban folyó harcok az oroszok teljes vereségével végződtek. Az orosz csapatok pánikszerebben menekülnek. Főrobbantották maguk mögött a hidat. A túlsó parton maradt ellenséget teljesen megsemmisítették csapataink.

Görögország nem segít.

Megbízható helyről érkezett jelentés szerint a görög kormány közölte Szerbiával, hogy a török mozgósítás miatt az ígért támogatást nem adhatja.

Orosz kudarc.

Teljesen megbízható forrásból jelentik, hogy az orosz mozgósítás teljes kudarccal végződött. Péterváron nagy a rémület, mert német invázióól félnek.

Az entente hatalmak diplomáciáját is nagy kudarc érte. Azon fáradoztak ugyanis, hogyha Oroszországot szövetségessel ellen nem küldhetik, legelőbb a semlegeségéből zökkenésük ki. Oroszország azonban ezt a kísérletet is elutasította.

Finnország kiűritése.

Stockholmi újabb táviratok megerősítik azt a hírt, hogy Finnország teljesen ment orosz csapatoktól.

Fellázadt az orosz házi-ezred.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Biztos jelentések érkeztek, hogy a carskojesseloi házi-ezred fellázadt. A lázadás miatt a házi-ezred legénységét megtildezték.

Zalosce mellett a németek szétverték az oroszokat.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Berlinből jelentik: A német csapatok Zalosce mellett összeütköztek az oroszokkal, akiket teljesen szétverték. A harcúterén több száz orosz holtteste maradt.

A Mlavai és Stallupöneni győzelem.

A németek stallupöneni és mlavai győzelme nagy jelentőségű, mert ott főerőit, ahol az oroszok a legerősebbek. A németek eddig ezért csak védekezésére szorultak. E két diadal első bizonyítéka annak, hogy a németek itt is erősen akcióba léptek és Oroszország északi fővárosa felé támadnak. Mlava Soldan mellett fekszik, ahol eddig az oroszok legyőztek kisebb német előőrsőket. Stallupönen Edythunen mellett van, ahol az oroszok mindjárt a háboru legelső napjiban támadtak. Az oroszok, úgy látszik, érzik a németek illeni erősségét. Miklós cár valószínűleg ezért utazott Szentpétervárról Moszkvába.

A német mozgósítást befejezték.

A Wolff újságíróság jelenté, hogy a német mozgósítást befejezték és a forgalom az egész Németországban visszanyerte a rendes képet.

A franciák újabb vereségei.

Berlinből vett jelentés szerint a 15-ik francia parancsot divíziót a német lovasság Perver mellett Namuldi északra visszaverie. A franciák súlyos veszteségeket szenvedtek. Bajor és bádeni csapatok Ubellernél megverték az 55-ik francia gyalogdandárt, mely nagy veszteségekkel volt kénytelen a Vogéz hegység mögé visszavonulni.

Táviratlopó kémei.

A danzigi téparancsnokság azt jelenté, hogy ott tegnap éjjel több orosz kémek fogtak el, akik a házi-ezredre másztak és a katonai parancsnokságot összekötő távirati huzalokba bekapcsolták a saját vezetékeiket, hogy felfogják a hivatalos táviratokat. A kémeket elfogták, hadiőrvényeszek elé állították és ítélet után agyonlőtték őket.

Japán ellenünk.

A Wolff-újságíróság jelenté, hogy a japáni nagykövetség ügyvivője kormányra megbízásából jegyzéket adott át a német külügyi hivatalnak, mely hivatkozással az angol-japán szövetségre, kívánja, hogy a német hadihajókat azonnali vezényeljék ki a japáni és a kínai tengerből, vagy pedig szereljék le, hogy szeptember 15-ig feltétlenül átadják a japán hatóságoknak a klaccsani bérleti területeket és

végül, hogy a követeléseket Németország augusztus 23-ig feltétel nélkül fogadja el.

A berlini újságok egykedvűen fogadják a japán ultimátumot, mert felfogásuk szerint a küzdelem Európában fog eldőlni s a japán ultimátum az európai harcra semmi befolyással se lesz. Amerika különben is különös figyelemmel kíséri Japánt.

Véres zsidóüldözés Belgiumban.

A „Prado Lidu” prágai lap írja, hogy galiciai zsidók, akik Antwerpenben mint gyémántkőszedősek éltek és akiknek 6 óra leforgása alatt kellett elhagyni Belgiumot, retentós állapotban érkeztek ide. Elmondják, hogy egész Belgiumban véres zsidóüldözés zavargás tört ki és francia igazságügyi biztosság a népet, hogy a furdó helyekről is kergessék ki a zsidókat. Erre megrossanták, kivonásolták őket az utcára és mindenüket elrabolták. Aki védekezett, azt megölték, de előbb rémesen megkínoszták őket.

Orosz csapatok Románia előtt.

A Frankfurter Zeitung jelenti Bukarestből: Nagy orosz csapatok vannak koncentráva Kisenewnál.

Statárium Párisban.

Koppenhágába érkezett hírek szerint Párisban kihirdették a statáriumot.

Oroszország ultimátumot intézett Törökországnak.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Előre látható volt, hogy Oroszország nem fog belenyugodni abba, hogy a Fekete-tengeri flottáját Törökország a Dardanellák elzárásával télienségre kárhoztassa. Minthogy Törökország Oroszországnak semmiféle pressiójára sem volt hajlandó az orosz flottát a Dardanellákön átengedni, utolsó eszközüli Oroszország — mint egy konstantinápolyi távirat jelenti — ultimátummal szólította fel Törökországot, hogy nyissa meg a Fekete-tengeri flotta előtt a Dardanellákat.

Törökország a semlegeségére hivatkozva bizonyára elutasító választ fog adni Oroszországnak. Ilyenformán a háberu Törökország és Oroszország között elkerülhetetlen. A legközelebbi órákban tehát a pusztuló cáriszmuának a monarchián, Németországon, saját lázadó népele kívül egy újabb ellensége támad, amely Oroszország végzetét siettetni fogja.

Románia és Bulgária együtt a monarchiáról.

A Südslavische Correspondenz közli: A kormányhoz közelálló politikai körökben kijelentik, hogy a szófiai és a bukaresti kormány között a viszony az utóbbi időben örvendetes javulásra ment keresztül és minden remény megvan a további közlekedésre. Már különleg is mutatkozik ez abban a

tényben, hogy Románia visszavonta csapatait a Dobrudzsából ugyszintén Bulgária a románival határos területeiről. A határmenti őrszervezetek teljesen megszűntek. A bolgár lapok hangja Romániával szemben változáson ment keresztül és a lapok is mind határozatlanabbul szólnak sikra, hogy Bulgária és Románia a kritikus percekben közösen lépjen föl. Ami Törökországot illeti, ugy Törökországot természetesen érdekel Bulgária és Románia oldalára állniuk.

Berlin ünnepli a magyar hőseket.

Berlin ajjong. Egy hatalmas és legyőzhetetlen világbirodalom ereje lobog a gyönyörű világváros hangos örömeiben. Erő, bátorság, az erőtől igazság érzetének biztonsa, a forrása ennek a hangulatnak.

A berlini nép mámoros rajongással ölelte magához a császárt, amíg el nem utazott a főhadiszállásra. Ma is a Schloss körül hullámzott a tömeg és a Brandenburger Thorig végeláthatatlan sokaság várta a ragyogó alkonyi órákban a friss diadalok híreit. Berlin nemcsak ajjong, hanem mulat is. Legfőbb szórakozása az angol és a francia lapok híreit olvasni, a kecsagtató hazugságokat Bécs bevételéről, a berlini forradalomról, Budapest ostromáról. Ezek a hazugságok hamar elkapnak és miután Lütichet sehogysem tudta megvédeni a francia nyomdafszték, most a német birodalom pénzügyi válságáról beszélnek angol és francia írások.

Ez a legmulatságosabb valamennyi hazugság között, mert hiszen a német birodalomban még moratóriumot sem kellett elrendelni, a német pénzügyi helyzet zavaratlannal fizetnek ki minden betétet és általában a német gazdasági életben semmi fenakadást nem okozott a háboru. Ezzel ellentétben az angol bank megriadva emelte fel a kamatját a százalékra, a francia pénzügyi élet csak ötven frankot adnak ki a betétszűkületi heteként, az orosz pénzügyi zavarokról nem is szólva.

Berlin lángokban — írja komoly képpel a „Times” és valóban a birodalmi fővárosban lobogó lánggal ég a lelkesedés. A tegnapi están, mikor Sabác ostromának híre megérkezett, a tétőpontra hágt az ujjongás, Katonatiszták, rendőrök, állami tisztviselők siettek a tömegbe a friss hírel, hogy a magyar seregek fényes győzelmet arattak a szerbekben.

Hoch Ungarn! (Éljen Magyarország!) Zogott ez Unter den Linden fal alatt öveneker torokból. Az emberek egymás kezét szorongatták és olyan volt a berlini utca képe, mint mikor a lüthici diadal híre megérkezett. A Pariser-Platzon egy öreg színész fölgron egy rögtönzött emelvényre és szavain kezdte újra népszerűvé vált Heine-verset.

Wenn ich den Namen Ungar hör, Wird mir das deutsche Wamms zu lunge...

(Ha én a magyar nevet halom, Szűkké lesz nekem a német határ.)

Ezer torok sugta utána az éljent és nagy tömeg vonult tüntet-

ni az osztrák-magyar nagykövetség palotája elé. A tömegben magyar és osztrák zászlókat lobogtattak és egy rögtönzött zenekar a Rákóczi indulót játszotta. Késő éjjel volt, mikor végre pihenőre tért Berlia és az utolsó éjjen is elhangzott...

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Augusztus 21. Pünkök Róm. kath. Bernát ap. Protestáns Bernát ap. Görög Orsz. aug. 8. Emilián p. Nap kel 5 óra 2 percek, nyugszik 7 óra 2 percek.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürgyönyprognosis Meleg, száraz. Hőmérséklet 24-8. O.

Károlyi gróf elment. Károlyi Mihály gróf, amikor mozgósítás elrendelték, azonnal hazafelé indult Magyarországra. Családja már hetek óta nem kap hírt Károlyi Mihály gróftól és ezért ma Károlyi József gróf a külügyminisztérium utján keresteteti. Károlyi utitársairol sem érkezett hír.

Kinevezés. Fallner József bannoynai járásbírósi szakdjnokot az igazságügyminiszter a jársapáti járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

Amnestia (Kegyelem). A közös véderő kötelekbe tartozó mindazoknak a katonai szolgálatra köteles személyeknek, akiket egy évnél hosszabb időig nem tartó szabadságvesztésre ítéltek s e büntetésüket most töltik ki, a büntetés hátralevő részét elengedik.

Megtagadott kérelem. Az általános mozgósítás alkalmával be kellett vonulni a város mérnöki hivatalából ugy Németh Andor fő-, mint Tóth Miklós segédmérnöknek. Ilyen körülmények között a város műszaki hivatala teljesen vezetés nélkül maradt. A polgármester tekintettel a város műszaki hivatalának nagy fontosságára, a honvédkerületi parancsnoksághoz fordult Tóth Miklós segédmérnök szabadságolása tárgyában. A polgármester kérelmére ma érkezett meg a honvédkerületi parancsnokság válasza, mely szerint a kérelemnek hely nem volt adható.

Rendőrök nélkül maradunk. A törvény azként intézkedik a városi rendőrökre nézve, hogy azokat minden év elején fel kell oldatni az esetleges hadiszolgálat alól. Miután január havában háborura senki sem gondolt, a rendőrök felmentése iránt sem intézkedtek. Most aztán e miatt Makó város csaknem összes rendőreinek be kell egy pár nap alatt hadi szolgálatra vonulniok. Tudomásunk szerint itthon csak 2-3 rendőr marad. Bármilyen jó legyen is nálunk a közbiztonság, 2-3 rendőrt még nem tartunk elégnék a rend fenntartására, így elérkezettnek tartjuk az időt arra, hogy mint más városokban, nálunk is polgári rendőrség szerveztessék.

Munkát keres. Stern Dávid Vásárhelyi-utcai könyvkötő, ki 9 tagu családját csak nagy nélkülözések között tartja fen, munkát keres.

Repülőgépet leső Makóiak. Most, ebben a háborus időben már jelenték, hogy ellenséges államok léghajói fognak keresztül vonulni Magyarországon a célból, hogy egyes hidakra bombát dobjanak le. Ezt a merényletet megakadályozandó, országazerte figyelték a léghajókat és a melyik a kellő jelt

megadni nem tudta, rálöttek. Állítólag így lőttek le azt a léghajót is, melynek egyik utasát Földeskon elfogták és Makóri kísérték Szegedre. A képzelődés hatása alatt aztán ma este Makón az emberek minden csillagot léghajónak néztek. Csoportok állottak össze és különösen a Venus csillagban látta mindeuk az ellenséges repülő gépet. A tévedes elkerülése végett közöljük, hogy a csillag leginkább állni látszik, a repülő gép kaffog és halad.

Meghalt a pápa.

X. Pius pápa az éjjel 2 órakor meghalt. X. Pius, akinek polgári neve Sarrió József 1903 aug 4-én választották meg pápává. Halála általános meglepetést keltett, mert csak a legutóbbi napokban terjedt el a híre annak, hogy a pápa megbetegedett. A betegség nem látszott súlyosnak, ő szentsége orvosa Amici dr. csak lázfitetekkel kapcsolatos katarhust állapított meg és csupán elővigyázatosághól ajánlotta a Szent Átyának, hogy ágyban maradjon. A katarhus, mint látszik a tüdőre terjedt és a hajloti kora pápa áldásos életét kioltotta.

Aki — míg a háboru tart — munkást vagy bármilyen alkalmazottat vagy aki munkát vagy bármilyen alkalmazást keres, jelentkezék a nap bármely szakában a „Makói Független Ujság” szerkesztőségében. A jelentkezők neveit lakásuk és foglalkozásuk szerint napról-napra közöljük, hogy így a munkás a munkaadóra s a munkaadó a munkásra minél könnyebben rátalálhasson. E közvetítésünkért semmi díj se jár.

Sabác bevétele.

Hösi ének a magyar vitézségről.

Kis csapatokban hozzák a vonalok a sebesülteket a szerbiai harctérről. Még eddig együtt se sokat, legfeljebb háromszázat ha kitelez eddig a számuk. Híla istennek, ezeknek is a legközelebb csak könnyű sebesült a legalább háromgyed sebesült pár hét múlva újra ott lesz a harctéren, mert már is vissza vágyik — még sebesülten is — valamennyi.

Legendás, csodás dolgokat mondanak el ezek a hősek arról, hogy miként harcol odalenn a magyar. Egy-egy oroszlan valamennyije.

A sabáci harctól közöltünk már több részletet e katonák elbeszélése után, de még sok-sok részlet van ennek a város-hődtársaak.

A civil-népség egész tömege veszi körül a sebesült flukat. Kikérdezik, érdeklődnek, hogy mit csinálnak a lennmaradottak, vitézek-e a fiúk és pusztítják-e szerbeket?

Ne tessék félteni azokat, — mondotta az egyik szakaszvezető. — Ugy harcolnak azok, mint az oroszlanok. Kisebb sebek oda se néznek. Van olyan, aki könnyebb sebével két-három óráig maradt a tüzben és csak akkor ment a költözö helyre, amikor az orvosok már erőszakkal vitték el a rajvonalból. De a tisztok is hasonló példát mutatnak a legénységnek. Az én kapitányom pénteken reggel, amikor a szerbak már elfoglalt Sabácot újra megtá-

madták, a vállán megsebesült. Ott bukott fel mellettem. Én még akkor ep voltam, fogtam hát szépen és hátra vittem a kötőhelyre, ahol kimosták a sebet és bekötötték. Amint kész volt, fogta újra a kardját és visszajött közénk a tűzvonalba. De meg is éljeneztek, úgy hogy még az ég is zongott belé.

Csodával határos dolgokat beszélnek el arról a hősiességről, amelyre a magyar bakák küzdöttek Sabác bevételénél.

A sor legvégén fekszik hordágyon egy sebesült őrmester. Ennek akad a legtöbb hallgatója. Egy kis irást mutogat a körülállóknak. Néhány sor áll rajta német nyelven kék cernzával. A brigadéros dicsőrete. Hét szorb komitácziót fogott le ütközet közben ez a vitéz őrmester, ezért kapta a dicsőretet.

De még ezzel nincs vége a hősiességnek. Az oldalán arany kardbojtos vaski kard lóg. Ennek is elmondja a történetét.

Tizennegyedikén délelőtt éppen ebédeltünk a sabáci főutcán, amikor egyszerre csak puskaropogás hallottunk a város vége felől. Nyomban alarmit fuvattak és nekünk ki kellett önteni az ebédet és rohanni kellett a tűzbe. Amikor a tűzvonalba értünk, már javában állott a harc. A szerbek támadtak meg bennünket, úgy hallom, két brigád volt. Egy ideig rajonaból lövöldöztünk egymásra, majd kétkez egymásután szorongórohammal vertük vissza őket. Rengeteg sok szerb esett el ebben a rohamban. Egy részük felmászott az utolsó fára és onnan lövöldöztek ránk. Mi perze vissza rájuk. Ugy potyogtak le a fáról, mint az alma.

A második rohammal egy falut vettünk be. Amint rajonaból elhaldtunk a falu mellett, én, aki a rajonál legelsőre kerültem, láttam, hogy a falu szélén egyik parasztházból hét szerb katona ugrik elő. A mellettem haladó szakaszvezetővel és egy infanteristával odaszaladtunk. A szerbek rákattúszták, de szerencsére egyikünket sem találták el. Ekkor a revolveremmel bármat késülök le lőttem, keltőt az infanterista, egyet pedig a szakaszvezető lőtt le, a hetedik pedig eljutott. Én utána szaladtam és mikor elértem, a kardommal levágtam. Olyan nagyot sujtottam a fejére, hogy a kardom is ketté törtött. Hogy fogyer nélkül ne maradjak, felvettem ezt a tiszti kardot, ami a földön hevert. Egy félórával később lőtték át a szerbek mind a két térdemet.

De nem súlyos a sérülésem, — gőtte hozzá, a kezével legyintve.

Pedig a térde át van luskasztva és nem tud a lábára állni.

Van a sebesültek közt egy pesti gyári munkás, aki az egyik tüzérezredben szolgált. Ennek a lábaféjét roncsolta szét egy gránát szilánk. Ez az ágyuharcról beszélt.

Azok odaát nem tudnak bánni az ágyúval — mondja fitymálós hangon, — de a mieinket öröm nézni. Egy-két ágyugolyó olyan ordnungot csinál odaát, hogy csuda. Az ezredesünk öt koronát ígért mindenkinek, aki eltalál egy-egy kijelölt helyet. Egy negyed óra múlva be kellett szüntetni az ötkoronásos kiosztását. Nem győzték megjutalmazni a sok treffert.

Sabácban odaát nagy mennyiségű élelmiszert találtak. Volt odaát disznó, birka, ökör, minden, ami csak kellett. De amikor bomasztunk, kicseit soká késelt az ebéd, úgy hogy én egy cimborámmal, mert már nagyon türelmetlenkedtünk, kerestünk egy kis eleséget a város szélén edegáltunk. Ahg ültünk le, öt hat lépésnyire tőlünk egy fa tetejéből elkend valaki lövöldözni ránk. Egy szerb komitáczió volt elbujva és az küldözgette ránk puskájából az ólomgolyókat, persze nem tett hátr bennünk. A cimborám odaugrott, lehuzta a lábánál fogva, én meg ezzel a bajonettel itt ni úgy kerestül szuriant, hogy nem is muktant.

Azzal kihuzta az oldalán fityegő hosszú szuronyt és megmutatta a körülállóknak. A pengéjén ott száradt a végig csurgott vér.

A sebesültekkel jött egy ezredorvos is, akinek a balkarját lőtték keresztül és aki elbeszélte, hogy a szerbek nem kimélik a vöröskeresztet sem, hanem még a sebesülteket szállító katonákra is rálönek. Így érte őt is a tűzvonal mögött felállított kötőzcheiyen a golyó.

A sebesültek egyrészen valami ismeretlen sárga-zöld színű nadrág van. Az egyikén ugyanilyen színű katonakabát, cseresnyepiros hajtókaival. Ezek mind szerb egyenruhák, amiket a sabáci katonai raktárakból kaptak bakáink. A kötőzcheiyeken ugyanis nincs idő lehozni a sebesült katonákról a nadrágot vagy a kabátot, egyszerűen csak felhasítják a nadrágszárát, vagy a kabát ujját, hogy az orvosok hozzáférhessenek a megsérült testrészekhez. A fiuk perze röstellenek ilyen megszabdalt rongyos ruhában hazajönni. Az egyiknek a fején sötétkék szerb tányér sipka díszel. Ez roham közben elvesztete a sapkáját és egy elesett szerbét nyomta helyette a fejébe.

A legtöbbnek a lábát, karját érte a golyó, a fején, arcon csak kevés a sérülés.

Valamennyit péntek este rakták a vonatra és három teljes napig tartott az út, amíg ide értek.

A mai szállítmánnyal érkezett meg az első sebesült egyenes önkéntes is. Neki is a karját turta át a golyó. Egészen félre áll a többi sebesült közül, nem is igen akar beszélni, szinte látszik rajta, hogy saágyonkózik a baján.

Én sem tudok többet mondani, mint a többi társaim — mondja az érdeklődőknek. — Harcolt ott mindenki, mint a mesebeli hősök. Nem is csoda, hiszen négy szimagyar ezred harcolt a sabáci harcokban: Engem roham közben ért a golyó, de vagy öt percig sejtelenem sem volt róla, hogy megsebesültem, csak rohantam tovább a többivel.

A „Makói Független Ujság” gyűjti és nyilvánosan nyugtázza a háborúba vonult katonák inségbe jutott családtagnál részére az adományokat. Akár pénzt, akár terményt is elfogad. Jó szívvel és igaz hazafiságot mutatja ki, aki adakozik. Adjon mindenki, aki csak adhat. Különösen azok adjanak, akiknek az adakozás után is még bőven marad.

POÓR ENDRE
gyógyyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható általánosan szer, szepő, májolt, arc- és bőrvérzés és mindenféle bőrtisztítási talanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona. Késo piperezerek több kiállításos érmekkel lottok kiütötve.

Keresek egy zöldség és hagymakertészt

6 kat. hold zöldség és 6 kat. hold hagyma termeléséhez, megfelelő munkás rendelkezésére áll. Részesezés megegyezés szerint. KERTGAZDASÁG, Bégaszentmihály (Temes-megye.)

Jóslat Szerbia végéről.

Egy bukaresti lap írja, hogy évtizedekkel ezelőtt egy ruzical szerb paraszt, akinek viziói voltak a később elmebeteg lett, egyszer kiforított konyhájából az utára és rémülten kiáltozta:

— Megölik a fejedelmet! Megölik a fejedelmet!

Rövid időre rá Mihály fejedelmet lezurriák a topcsideri parkban. Ekkor ráemlékeztek a ruzical paraszt jóslatára és az érdekes emberi Belgrádba vitték, hogy ki hallgassák. Az öreg ember elmondta, hogy mindazt, ami később beteljesedett, előre látta. Valamennyien elküldték erre a feleletre. Am a paraszt tovább beszélt:

— De ennél is sokkal többet látok ám. Látok egy fejedelmet, aki király lesz, de rosszul uralkodik és szerencsétlen házasságot köt. Figyelmeztetnem is a fiát, aki fiatalon kerül majd a trónra és feleségével együtt megölik. Más dinasztia tagja ül ezután a trónra, de ő sem hal meg természetes halállal. Akkor idegenek jönnek az országba, a szerb népek rossz sora lesz, úgy hogy az elők siránkoznak a holtak sírja fölött, miért nem ök nyugosznak inkább a hideg rögök alatt.

REGÉNY.

Egy világváros rajtalmat.

(455)

77. fejezet.

A bravó.

Fontos hírt hozok. A nagyságod által kezaiukhoz juttatott adatok alapján most reggel a távirat hivataltan egy triszti táviratot fogtunk el. Fekete Jónás táviratozza Tenger Mihálynak, hogy ma éjjel 11 órakor Budapestre érkezik, várjon rá a keleti pályaudvarban. Minthogy Fekete Jónás Szegli vagy Szeppanossai egy és ugyanazon személy, kiállításunk van rá, hogy ma éjszaka a bankóhamisító és betörő banda fejét elfogjuk. Rendőri körökben az az óhaj nyilvánul, bárha nagyságod is kegyeskedésük ma este 10 óra után a keleti pályaudvarban megjelenni, hogy Szeglit biztosan felismerjük és nyakoncsipjük.

Oh, kérem, készséggel oimegyek, felelte Derecskey névvel. Ha már eddig vezetem a nyomozást, a főkeolompos elcsipésénél okvetlenül ott akarok lenni. Csak tessék megmondani a rendőr uraknak, hogy pontosan megjelenek, biztosan számíthatnak közreműködésemmre.

A rendőrtiszt udvariasan meghajlott.

Nagyon köszönöm, mondá hálálkodva, a fővárosi rendőrség nevében köszönöm, mert hiszen a hírhedt banda elfogatásának híre a mi dicsőségünk lesz.

Derecskey kezei nyújtott a tisztnek.

A tiszt elment. Ezzel Piroska szobájában boroszító dolog történt.

Tarnay az orvossal az ablakmelyedésben beszélgetett.

— És mit gondol, orvos ur, mennyi idő kell Piroska unokám felgyógyulásához.

— Azt nem lehet előre meghatározni, nagyságos uram, felelte a doktor.

Még pedig azért nem, mert a lővés után, midőn Piroska valószínűleg a földre zuhant és belső rázkódást is szenvedett és nagyon ószintén szólva — félttem a gyermeket.

Gyermeket? kérde az öreg Tarnay tágra nyitott szemekkel és elsápadva.

Azt bizony, nagyságos uram, folytatta az orvos gyanútlansul. Ilyen esetben azonban nem is annyira a gyermekért, mint inkább az anyáért aggódik az ember.

(Folyt. köv.)

Egy omnibus és egy fiakker

oicsó árban kapható iritz Miksánál.

Sárga bőrönd

különléte üzleti levelezéssel és egyéb irományokkal atb. Iadóház és Megyeház-utca közt vasárnap f. hó 16-án este kocsirolt leasatt, elveszett. A becsületes megtaláló kéretik kelő jutalom ellenében értesítést adni Orv. Iritz Sámuelnéhoz Makón, Megyeházzal szemben.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részv.-társaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség tudomására hozni, hogy a jéggyártást és kihordást már megkezdtük és

kristálytisza műjég

malmi irodánkban (36. telefonszám) megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi list-üzleteinkben kapható. 50 kilóig a jég ára 6 fill., ezen fölül mennyiségű 4 fill.

Hajnal-utcai házamnál külön bejárattal s előszobával bíró

butorozott szoba

egy vagy két ur részére kiadó.

Dr. Kiss Pál

ügyvéd.

Eckhardt Vilmos

kéthalmi (Földeák) gazdasága kisebb-nagyobb

parcellákban bérbeadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal, vagy megbizottjával a helyszínen.

Legujabb
jó hír!

Kőbányai sör!

A mai naptól kezdve az ismert elsőrendű, legjobb minőségű, eredeti gyári töltésű

kőbányai világos, maláta és duplamaláta sörök

nagyban és kicsinyben szerezhetőek be:

Iritz Sámuel özv. cégnél.

A fogak hófehérségét, tisztaságát csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogcrémet**. A száznak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegséget megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsöt használjuk!

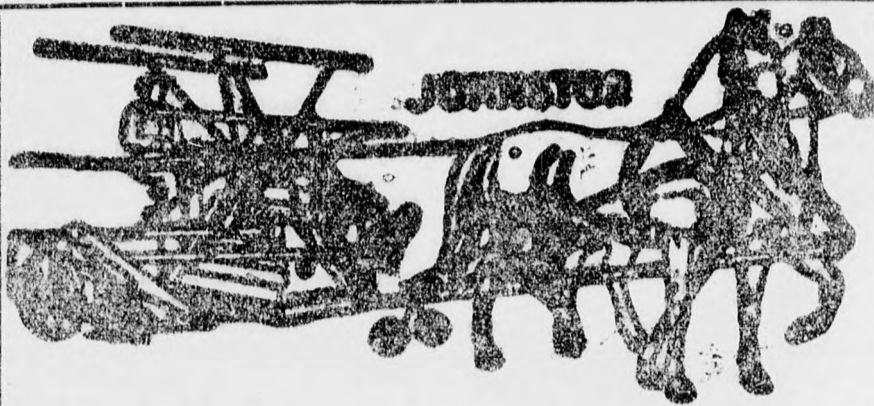
Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalosságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszer-tárban szerezhetőek be

Telefon-szám: 68

Telefon-szám: 68.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. n. (saját házámban) **gazdasági gépraktáramban** a legujabb modelli — eredeti — **JOHNSTON** kéveköti aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban becsajátom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb meglepésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyazintén már megérkeztek a legujabb négyzetes kukorica ültető is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kéveköti zsinogot, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai fűkóraccal kormányozva, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vésző utánzatu vas-pálcás boronákat, répa és szecskavágókat. — Együttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerzőmokkal felszerelt gépjárató műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákat végzem. — Vízvezetők és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelttel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám. Saját készítésű szabadalmazott hagymakapak állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség figyelmét felhívni az általam zománctól, majonitából és porcellánból készült

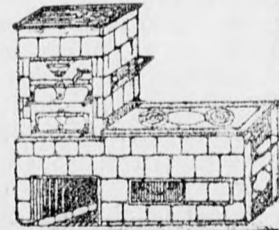
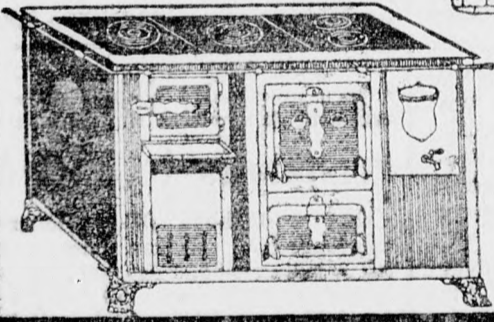
takaróküzhelyekre,

melyek különböző kivitelben nálam mindenkor készen kaphatók és műhelyemben bármikor megtekinthetők.

Rajonmával és költségvetéssel díjtalanul szolgálók vagy levélbeli megkeresésre vidékre is megyek. Sikerítéseket egyszerű és díszes kivitelben készítek, mindennemű laketosmunkát vállalom.

GLÜDLIN MÁTYÁS épület- és mllakatos Makó, Megyeház-u. 34.

Első magyarországi sirkőgyár.

Nálam az összes márvány- és **granit sirkövek**

25 %-al olcsóbban kaphatók mint eddig voltak, mivel azokat ujonnan berendezett gyáramban magam készítem.

Vasbeton sirköveket

6 személyre, 25 évi felelősség mellett 800 kor.-ért vállalom 3 évi törlesztésre, kamatmentesen.

GLÜCK LAJOS

Makó, Szegedi-utca, saját ház.

SZEPLŐ, MÁJFOLT, MITESSER

és minden egyéb tisztatlansága az arc vagy kéznek rövid idő alatt elmúlik

a Csillag-crém

használata által. 1 tégely ára 1 kor. Nem zsíros, nappal is használható. Szappan a bőrt fehériti és finomítja. 1 drb. 70 fill., 3 drb. 2 kor. CSILLAG-POUDER 3 SZINBEN, 1 DOBOZ 1 KORONA.

Hajhullás és hajkorpa ellen legjobb a POPPER-féle H A J S Z E S Z. A hajgyökereit erősíti és a haj hullását megszünteti. Ára 1 és 2 korona.	A fogak épségben tartására és tisztán tartására a POPPER-féle Menthol-szájviz a leghatásosabb. 1 üveg 70 fillér.	Ősz haj fiatal színének visszaadására a Popper-féle H A J I F J I T Ó a legjobb. Nehány napi használat után a haj eredeti színét visszaadja. Ára 1 és 2 korona.
--	---	--

Kapható egyedül:

POPPER GYULA drogériájában Makó, Főter. TEJCRÉM Próba tégely tejorém 1 tégely ára 50 fillér. tejorém szappan 20 fill. tejorém poudér